

Литература:

1. Прошлое и настоящее кафедры дерматовенерологии Гродненского государственного медицинского университета / Д.Ф. Хворик [и др.] // Актуальные вопросы инфекций, передаваемых половым путем: материалы II междунар. симп., г. Гродно, 23 октября 2008 г. – С. 9 – 13.
2. К 70-летию Юбилею Гокинаевой Л.И. / П.Д. Гуляй, В.С. Царикович // Вестник дерматологии и венерологии медицины – Москва, 1976. – № 6 – С. 89.
3. Гарелик, П.В. 50 лет Гродненскому государственному медицинскому университету: события и биографии / П.В. Гарелик, Е.М. Тищенко. – Гродно: ГрГМУ, 2008 – С. 155-163.
4. Гродненская медицинская академия: библиографический указатель литературы / сост.: Ф.И. Игнатович, Т.Б. Журавлева. – Гродно: ГрГМУ, 2006. – С. 3-4.
5. История дерматовенерологической помощи на Гродненщине / П.Д. Гуляй [и др.] // Медицина Беларуси XX век: тезисы докладов восьмой республиканской научной конференции по истории медицины.- Гродно: ГрГМУ, 1998. – С. 49-50.

DERMATOLOGIA I ALERGOLOGIA BEZ GRANIC

Roman Nowicki

Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego (Gdańsk)

Bliskość geograficzna, wspólna historia i religia, pokrewne języki i kultura sprawiają, że współpraca lekarzy dermatologów białoruskich, litewskich i polskich ma głębokie tradycje. W roku 1579 król Polski Stefan Batory otworzył w Wilnie Akademię Jezuicką, przemianowaną w r.1795 na Główną Szkołę Litewską, która w r. 1803 została uniwersytetem. Uniwersytet Stefana Batorego (USB) wychował wybitnych profesorów dermatologii. Absolwent USB Henryk Kazimirowicz Kułakowski (1802-1890) prowadził wykłady z dermatologii w Akademii Medyczno-Chirurgicznej w Petersburgu i założył tam pierwszy rosyjski szpital wyspecjalizowany w leczeniu chorób skóry. Piotr W. Nikolski (1858-1940), wybitny naukowiec i dermatolog o światowej sławie, w r. 1896 w swojej pracy doktorskiej na temat pęcherzycy liściastej po raz pierwszy opisał objaw, który następnie otrzymał jego nazwisko. W r.1899 Nikolski został profesorem nadzwyczajnym na Uniwersytecie Warszawskim. Organizacja Kliniki Dermatologicznej w Wilnie rozpoczęła się 20 kwietnia 1922 r. z chwilą powołania na katedrę kierownika i zastępcę profesora płk. Zdzisława Sowińskiego długoletniego docenta Wojskowej Akademii Medycznej w Petersburgu i byłego profesora Kliniki Dermatologicznej w Saratowie. Na początku roku akademickiego 1927/1928 Z. Sowiński zrezygnował z prowadzenia Kliniki i pracy na Wydziale Lekarskim. Tymczasowo kierownictwo objął dziekan Wydziału Lekarskiego

laryngolog prof. Jan Szmurło zaś wykłady zlecone i ćwiczenia z dermatologii prowadził adiunkt dr M. Mienicki. W r. akademickim 1928/29 dokonano wyboru doc. dr Feliksa Malinowskiego z Uniwersytetu Warszawskiego, który objął katedrę i obowiązki kierownika Kliniki w grudniu 1929 r. Feliks Malinowski wyszkolony w klinikach zagranicznych (w Wiedniu, Berlinie, Paryżu) w roku 1906 był założycielem specjalistycznego czasopisma Przegląd Chorób Skórnych i Wenerycznych oraz autorem licznych publikacji. W listopadzie 1933 r. prof. Malinowski z powodu choroby złożył rezygnację z kierowania Kliniką. Przejściowo kierownictwo powierzono doc. dr Marianowi Mienickiemu.

W dniu 9 stycznia 1935 r. nominację na kierownika Kliniki Chorób Skórnych i Wenerycznych otrzymał docent Uniwersytetu Jagiellońskiego dr med. Tadeusz Pawlas (1909-1953). Prof. Pawlas interesował się głównie leczeniem i zwalczaniem chorób wenerycznych. Był ostatnim dziekanem Wydziału Lekarskiego USB w 1939 r. W latach 1941-44 wykładał higienę i dermatologię na tajnym Uniwersytecie Wileńskim. Był też członkiem tajnej Rady Wydziału Lekarskiego. Burzliwe wydarzenia z pierwszej połowy XX wieku miały duży wpływ na ogólną sytuację w krajach sąsiednich, co przekłada się na stan opieki medycznej, w tym w dziedzinie dermatologii i wenerologii. Przez wiele lat kontakty zawodowe i osobiste między polskimi a białoruskimi dermatologami były ograniczone i zostały wznowione dopiero po II wojnie światowej. W lipcu 1945 r. prof. T. Pawlas zorganizował Klinikę Chorób Skórnych i Wenerycznych Akademii Lekarskiej w Gdańsku i był jej pierwszym kierownikiem.

Białoruski akademik A. Prokopczuk w 1959 roku wygłosił referat w języku polskim na konferencji dermatologów w Krakowie i został wybrany członkiem honorowym Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego (PTD). Profesor Stefania Jabłońska i prof. A. Langner wystąpili w Mińsku (1983) na konferencji poświęconej prezentacji preparatów firmy "Polfa". W roku 2000 profesor UM w Witebsku Uładzimir Adaszkewicz wystąpił w Białymstoku na konferencji z referatem "Epidemiologia i aspekty kliniczne zakażenia chorób przenoszonych drogą płciową", następnie uczestniczył w PTD i występował z referatami we Wrocławiu (2001) i Bydgoszczy (2005). W 2008 roku delegacja dermatowenerologów z Białorusi aktywnie uczestniczyła w pracy XXIX Zjazdu PTD w Poznaniu. Kierownik Kliniki Dermatowenerologii w Grodnie profesor D. Khvoryk wygłosił wykład w Krakowie podczas XXX Zjazdu PTD. Polscy dermatolodzy prof. R. Nowicki i prof. W. Niczyporuk wystąpili z referatami na międzynarodowych konferencjach i Kongresie Dermatowenerologów Białorusi w Mińsku (2009), w Witebsku (2010, 2011) i w Grodnie (2012). W r. 2013 prof. J. Szepietowski i profesor R. Nowicki przedstawili

referaty na Konferencji poświęconej 90 rocznicy utworzenia Katedry Skóry i Chorób Wenerycznych w Białoruskim Państwowym UM w Mińsku.

W 2009 roku Grodzieński Państwowy UM oraz Gdański Uniwersytet Medyczny (GUMed) podpisały umowę o współpracy. W latach 2010-2013 prof. R. Nowicki jako zaproszony wykładowca wygłaszał wykłady w Państwowym UM w Grodnie. Od r. 2009 dermatowenerolodzy z Białorusi aktywnie uczestniczą w dorocznej Akademii Dermatologii i Alergologii organizowanej przez Sekcję Dermatologiczną Polskiego Towarzystwa Alergologicznego wspólnie z Kliniką Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed. Ta aktywna współpraca i uczestnictwo we wspólnych projektach pomiędzy dermatowenerologami Polski i Białorusi została doceniona przez społeczność medyczną w obu krajach. W roku 1992 w czasie II Kongresu Dermatowenerologów Republiki Białoruś prof. S. Jabłońska i prof. A. Langner zostali wybrani honorowymi członkami Towarzystwa Naukowego Dermatologów Białorusi. Profesor U. Adaszekwicz w r. 2001 został odznaczony medalem „80 lat PTD”. W 2013 roku prof. J. Szepietowski i prof. R. Nowicki zostali nagrodzeni tytułem honorowych członków Białoruskiej organizacji pozarządowej dermatologów i kosmetologów.

W dniach 25-26 kwietnia 2014 roku w Białowieży odbył się I Międzynarodowy Kongres „Dermatologia bez granic”, w którym udział wzięło ok. 100 dermatologów z Białorusi i ponad 200 lekarzy z Polski. Organizatorami tego były: Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed, Klinika Dermatologii i Wenerologii UM w Białymstoku oraz Klinika Dermatowenerologii Państwowego UM w Grodnie. Honorowy patronat nad spotkaniem objęli Rektorzy Uniwersytetów Medycznych w Grodnie, w Białymstoku oraz w Gdańsku. Prezes Zarządu Głównego PTD prof. J. Szepietowski, wręczył członkostwo honorowe PTD prof. U. Adaszekwiczowi przewodniczącemu Białoruskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz prof. Aleksandrowi Lukyanau konsultantowi krajowemu ds. Dermatologii na Białorusi, podkreślając ich wkład w rozwój dermatologii oraz w rozwój współpracy między dermatologami polskimi i białoruskimi. I Międzynarodowy Kongres „Dermatologia bez granic” poza ciekawą częścią naukową był okazją do spotkań towarzyskich i wymiany doświadczeń.

Pragniemy kontynuować międzynarodowe spotkania i rozszerzyć je o lekarzy alergologów aby wspólnie dzielić się doświadczeniem, rozwiązywać problemy i uczestniczyć w nowych projektach badawczych. Dowodem na możliwość realizacji naszych zamierzeń jest II Międzynarodowa Konferencja DERMATOLOGIA I ALERGOLOGIA BEZ GRANIC organizowana przez zespół Kliniki Dermatowenerologii Państwowego Uniwersytetu Medycznego w Grodnie w roku 70-lecia Gdańskiej Kliniki Dermatologicznej.